

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 84/2012-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. B., K.; B. B., S.; J. B., S.; Š. B., L.; J. B., K.; R. B., M.; V. Č., S.; M. D., P.; P. F., B.; M. F., K.; Ľ. G., B.; M. G., S.; J. G., B.; M. G., R.; M. H., S.; M. C., K.; J. J., G.; M. K., B.; M. K., S.; F. K., Ľ.; M. K., K.; M. K., S.; P. K., Č.; J. K., Č.; V. K., J.; J. K., K.; M. K., V.; V. K., V.; Ľ. K., L.; K. K., V.; J. L., N.; M. L., L.; M. M., L.; J. M., J.; R. M., K.; Ľ. M., L.; R. N., Ž.; A. O., P.; P. P., B.; M. P., P.; F. P., S.; J. P., B.; Š. P., O.; J. P., M.; R. P., Č.; M. P., T.; M. P., P.; J. P., J.; M. R., J.; Š. S., M.; P. S., N.; F. S., V.; P. Š., L.; J. Š., O.; J. T., G.; J. T., M.; M. T., L.; M. T., S.; M. T., R.; Z. U., K.; R. U., S.; M. V., S.; J. V., V.; V. V., K.; L. V., T., a P. G., S., zastúpených advokátom JUDr. R. H., Advokátska kancelária, K., ktorou namietajú porušenie základného práva na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a odmenu za vykonanú prácu podľa čl. 36 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 CoKR 18/2011-1306 z 3. novembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2011 doručená sťažnosť uvedených účastníkov (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a odmenu za vykonanú prácu podľa čl. 36 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 CoKR 18/2011-1306 z 3. novembra 2011 a žiadajú vydať tento nález:

„Ústavné právo sťažovateľov na odmenu a na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky podľa čl. 36 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3. novembra 2011 sp. zn. 3 CoKR/18/2011 zo dňa 3. novembra 2011 sa zrušuje a vracia na nové konanie a rozhodnutie.

Priznáva sťažovateľom nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

Priznáva sťažovateľom nárok na náhradu konania vo výške uvedenej v Náleze Ústavného súdu SR.“

Ako vyplynulo z podanej sťažnosti, sťažovatelia v situácii, keď im neboli vyplatené ich zamestnávateľom S., s. r. o., IČO: ..., K. (ďalej len „S., s. r. o.“ alebo „dlžník“), cestovné náhrady, resp. niektorým ani základná mzda (jej časť), a uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 32 R 3/2010 z 12. januára 2011 zverejneným v Obchodnom vestníku 18. januára 2011 bola povolená reštrukturalizácia obchodnej spoločnosti S., s. r. o., prihlásili ako veritelia svoje pohľadávky voči dlžníkovi do reštrukturalizácie. Správca dlžníka prihlásené pohľadávky poprel buď v celom rozsahu, alebo v prevažnej časti. Po vypracovaní reštrukturalizačného plánu dlžníkom vymenovaný správca predložil veriteľskému výboru reštrukturalizačný plán na schválenie. Veriteľský výbor reštrukturalizačný plán schválil 3. augusta 2011. Správca zvolal na 25. august 2011 schvaľovaciú schôdzu, ktorá rozhodla o prijatí reštrukturalizačného plánu. Pred konaním schvaľovacej schôdze sťažovatelia písomne požiadali podľa § 145 ods. 1 písm. c) zákona

č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“) predkladateľa reštrukturalizačného plánu prostredníctvom správcu o preradenie svojich pohľadávok zo skupiny, v ktorej sa navrhovalo 2 % uspokojenie zistených pohľadávok, do skupiny zamestnancov, v ktorej sa navrhovalo 100 % uspokojenie zistených pohľadávok, pričom poukázali na rovnaký dôvod vzniku týchto pohľadávok, t. j. z pracovnoprávneho pomeru. Dlžník však žiadosti sťažovateľov na schvaľovacej schôdzi nevyhovел. Niektorí sťažovatelia hlasovali na schvaľovacej schôdzi proti prijatiu reštrukturalizačného plánu a zároveň do zápisnice zo schvaľovacej schôdze uplatnili námietky proti jeho prijatiu, ktoré následne doručili aj okresnému súdu. Námietky proti prijatiu reštrukturalizačného plánu vzniesli aj veritelia E.; W., a. s.; M., s. r. o. Po predložení reštrukturalizačného plánu na potvrdenie okresnému súdu, okresný súd uznesením č. k. 32 R 3/2010-1270 z 19. septembra 2011 prijatý reštrukturalizačný plán dlžníka zamietol.

Okresný súd takto postupoval s odôvodnením, že zaradením zabezpečených pohľadávok v rozsahu a spôsobom opísaným v kapitole 8.1 reštrukturalizačného plánu do skupiny pre nezabezpečené peňažné pohľadávky voči dlžníkom došlo zo strany dlžníka ako predkladateľa plánu k porušeniu § 138 ods. 1 ZKR v spojení s § 137 ZKR. Predkladateľ plánu pochybil, keď pri určení rozsahu, ktorý bude postačovať na uspokojenie riadne prihlásených a zistených zabezpečených pohľadávok, vychádzal z výťažku z majetku zabezpečujúceho zabezpečené pohľadávky v prípadnom konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka (teda z výťažku zálohu v prípadnom konkurze), pričom navyše vychádzal z takzvanej čistej hodnoty výťažku, ktorá ešte predpokladá zníženie ním určenej hodnoty výťažku o predpokladané pohľadávky proti podstate. Okresný súd dospel k záveru, podľa ktorého zo strany predkladateľa plánu – dlžníka boli podstatným spôsobom porušené ustanovenia ZKR o postupe pri príprave plánu, pričom táto skutočnosť mala nepochybne nepriaznivý vplyv na účastníkov plánu, v danom prípade predovšetkým na veriteľov zistených zabezpečených pohľadávok a taktiež na účastníkov plánu zaradených do skupiny pre nezabezpečené pohľadávky voči dlžníkovi, keďže táto skutočnosť podstatne zmenila pomery hlasov v danej skupine. V prípade nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o zamietnutí reštrukturalizačného plánu a následného vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka možno odôvodnene predpokladať vyššiu mieru uspokojenia pohľadávok časti

veriteľov, a to konkrétne bývalých zamestnancov dlžníka, ktorým vznikli pohľadávky z pracovnoprávneho vzťahu v období kratšom ako 18 mesiacov pred prípadným vyhlásením konkurzu (a ktorých je podľa reštrukturalizačného plánu najmenej 29), keďže týmto veriteľom by vznikol nárok na dávku z garančného poistenia, ktorá by nepochybne presahovala v reštrukturalizačnom pláne uvádzané 2 % ich pohľadávok. Napriek tomu, že túto samotnú skutočnosť nepovažoval okresný súd za dôvod na zamietnutie plánu súdom, bol toho názoru, že aj táto skutočnosť podčiarkuje reálnu rozpornosť predkladaného reštrukturalizačného plánu so spoločným záujmom veriteľov.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie dlžník a navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zmenil a reštrukturalizačný plán dlžníka potvrdil. Odvolanie odôvodnil predovšetkým tak, že ak okresný súd argumentuje tým, že dlžník pri zaraďovaní pohľadávok podľa § 138 ods. 1 ZKR podstatným spôsobom porušil ZKR v dôsledku toho, že zákonodarca nepoužil ako kritérium pri postupe podľa § 138 ods. 1 ZKR čistú hodnotu výťažku v prípade konkurzu, rovnako tak zákonodarca nepoužil ako kritérium pri postupe podľa § 138 ods. 1 ZKR ani hrubý výťažok a zákon nepredpisuje ani spôsob určenia hodnoty majetku, z ktorého by sa mal zabezpečený veriteľ uspokojovať – jediným zákonným kritériom pri postupe podľa § 138 ods. 1 ZKR. Poukázal na to, že súd do procesu reštrukturalizácie vstupuje len vo výnimočných prípadoch, najmä ak sa nedosiahne konsenzus vôle dlžníkov a veriteľov (rozhodovanie súdu o nahradení súhlasu skupiny – § 152 ZKR alebo rozhodovanie súdu o návrhu účastníka plánu nesúhlasiaceho s plánom – § 157 ZKR).

Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol uznesením č. k. 3 CoKR 18/2011-1306 z 3. novembra 2011 a podľa § 220 Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania a po výsluchu správcu napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 32 R 3/2010-1270 z 19. septembra 2011 zmenil tak, že reštrukturalizačný plán dlžníka v znení prijatom schvaľovacou schôdzou 25. augusta 2011, ktorý je prílohou rozhodnutia, potvrdil a zároveň rozhodol o skončení reštrukturalizácie dlžníka (§ 153 ods. 1 ZKR).

Sťažovatelia v sťažnosti doručenej ústavnému súdu tvrdili, že uznesením krajského súdu č. k. 3 CoKR 18/2011-1306 z 3. novembra 2011 bolo porušené ich základné právo na odmenu za vykonanú prácu podľa čl. 36 písm. a) ústavy. Argumentovali tým, že sa tak stalo v dôsledku nezákonnosti uznesenia krajského súdu č. k. 3 CoKR 18/2011-1306

z 3. novembra 2011, ktorá spôsobila, že im neboli vyplatené dávky garančného poistenia podľa § 102 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Nezákonnosť rozhodnutia krajského súdu videli v tom, že reštrukturalizačný plán dlžníka mal byť zamietnutý. Dôvody zamietnutia reštrukturalizačného plánu spočívajú v tom, že na schvaľovacej schôdzi sa nepreukázal jeden z veriteľov, resp. jeho zástupca splnomocnením s úradne overeným podpisom; predkladateľ plánu nevytvoril pre zabezpečených veriteľov v skupine veriteľov nezabezpečených osobitnú skupinu a priznal zabezpečeným veriteľom hlasovacie právo aj v skupine nezabezpečených veriteľov, čo malo nepriaznivý vplyv na všetkých nezabezpečených veriteľov, ktorí prídu takmer o celú výšku svojich pohľadávok; predkladateľ plánu neprípustne zvýhodnil osoby, ktoré boli zamestnancami dlžníka v čase začatia reštrukturalizačného konania, na úkor bývalých zamestnancov dlžníka tým, že pre zamestnancov vytvoril samostatnú skupinu pohľadávok napriek tomu, že skupiny mali byť vytvárané pre pohľadávky veriteľov s rovnakými ekonomickými záujmami so zohľadnením aj ich právneho dôvodu (§ 137 ods. 2 ZKR) a právny dôvod pohľadávok zamestnancov aj bývalých zamestnancov bol rovnaký, následkom čoho bolo, že reštrukturalizačný plán priznal obom skupinám rozdielne uspokojenie (100 % a 2 %); reštrukturalizačný plán je v rozpore s § 6 a § 139 ZKR, pretože veriteľský výbor žiadal zapracovať do reštrukturalizačného plánu pre účely vylúčenia pochybností, že odkladacou podmienkou je okrem iného úplné splnenie všetkých vymáhateľných peňažných záväzkov dlžníka voči zabezpečenému veriteľovi bez ohľadu na to, či sú v skupine pre zabezpečené alebo nezabezpečené pohľadávky, čo znamená, že veriteľský výbor zaviazal dlžníka úplne splniť zabezpečeným veriteľom aj ich vymáhateľné pohľadávky zaradené do skupiny nezabezpečených pohľadávok, čím by sa dostal reštrukturalizačný plán do rozporu s ustanoveniami ZKR, pretože by priznával rozdielne uspokojenie častí pohľadávok zabezpečených veriteľov zaradených do skupiny nezabezpečených veriteľov, čím by boli podľa § 154 ods. 1 ZKR podstatným spôsobom porušené ustanovenia ZKR. Podľa názoru sťažovateľov bolo nimi označené základné právo porušené aj tým, že uznesenie krajského súdu trpí nedostatkom dôvodov a nemožno z neho zistiť, akými úvahami sa krajský súd riadil pri svojom rozhodovaní.

K sťažnosti pripojili sťažovatelia viaceré rozhodnutia súdov, ktorými im boli priznané v súdnych konaniach vedených proti ich bývalému zamestnávateľovi rôzne čiastky

(v niektorých prípadoch aj s vyznačenou doložkou o ich právoplatnosti). Z niektorých týchto príloh sťažnosti vyplýva, že predmetom jednotlivých súdnych konaní boli nároky sťažovateľov na zaplatenie cestovných náhrad – stravného a bezdôvodného obohatenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovatelia namietali porušenie základného práva podľa čl. 36 písm. a) ústavy, ku ktorému malo dôjsť uznesením krajského súdu č. k. 3 CoKR 18/2011-1306 z 3. novembra 2011.

Podľa čl. 36 písm. a) ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä právo na odmenu za vykonanú prácu dostatočnú na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň.

Základné práva na prácu a na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania patria medzi základné hospodárske, sociálne a kultúrne práva zaručené v piatom oddiele druhej hlavy ústavy. V zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky, ktorého súčasťou je aj právo na odmenu za vykonanú prácu, patrí medzi tie práva, ktorých sa možno domáhať v tom rozsahu, ktorý ustanovujú zákony (IV. ÚS 155/07). Tieto práva podliehajú relatívne častým zmenám konkrétnej zákonnej úpravy, čím sa však nemení obsah jednotlivých práv, ale mení sa ich reálne naplnenie v zmysle predpisov hmotného práva. Ochranu základnému právu na prácu a na odmenu za ňu preto poskytujú predovšetkým všeobecné súdy a iné orgány právnej ochrany v zmysle osobitnej zákonnej úpravy (IV. ÚS 184/09).

Ústavný súd preto najprv skúmal, či v danom prípade neboli ustanovenia osobitnej zákonnej úpravy vzťahujúce sa na prípad sťažovateľov aplikované spôsobom, ktorý by prerástol do porušenia označeného ústavného práva sťažovateľov, a zistil, že to tak nie

je. Krajský súd sa primerane vysporiadal s argumentáciou účastníkov reštrukturalizačného konania a relevantné ustanovenia ZKR aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani označeným článkom ústavy.

Krajský súd uznesenie č. k. 3 CoKR 18/2011-1306 z 3. novembra 2011 odôvodnil takto:

„Odvolaací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a po výsluchu správcu dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a nie sú splnené podmienky pre potvrdenie ani zrušenie napadnutého uznesenia, a preto napadnuté uznesenie podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že potvrdil reštrukturalizačný plán dlžníka v znení prijatom schvaľovacou schôdzou dňa 25. 8. 2011, ktorý je prílohou tohto uznesenia a zároveň rozhodol o skončení reštrukturalizácie (§ 153 ods. 1 ZKR).

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 154 ods. 1 písm. a/, d/ ZKR.

Podľa tohto ustanovenia plán môže (ale aj nemusí) súd zamietnuť vtedy, ak boli podstatným spôsobom porušené ustanovenia ZKR o náležitostiach plánu (nestačí len bežné porušenie ustanovení ZKR) a ďalej musí mať (toto porušenie) nepriaznivý vplyv na niektorého účastníka plánu (§ 154 ods. 1 písm. a/ ZKR) a podľa § 154 ods. 1 písm. d/ ZKR plán musí byť v podstatnom rozpore so spoločným záujmom veriteľov.

Nie je pochybné, že schvaľovacia schôdza konaná 25. 8. 2011 prijala reštrukturalizačný plán dlžníka väčšinou v každej skupine (§ 148 ZKR).

Je len samozrejmé, že odlišné názory a námietky sa prejavili pri samotnom hlasovaní veriteľov.

Treba v celom rozsahu súhlasiť s dôvodmi uvedenými v odvolaní a týkajúcimi sa právneho záveru súdu prvého stupňa.

Totíž základným a zákonným kritériom pri zaraďovaní pohľadávok do jednotlivých skupín podľa § 138 ods. 1 ZKR je ich preskúmanie predkladateľom s odbornou starostlivosťou. Na tom nič nemení skutočnosť, že niektorý z veriteľov mal na schvaľovacej schôdzi iný názor (E., M., s. r. o.).

Správne predkladateľ pri určení rozsahu, ktorý bude postačovať na uspokojenie rade prihlásených a zistených zabezpečených pohľadávok vychádzal z výťažku z majetku

zabezpečujúceho zabezpečené pohľadávky v prípadnom konkurze vyhlásenom na majetok dlžníka a pritom bral do úvahy (s odbornou starostlivosťou) čistú hodnotu výťažku v prípade konkurzu.

Vychádzajúc z uvedeného (i dôvodov odvolania) nemožno konštatovať, že boli porušené ustanovenia ZKR podstatným spôsobom a zároveň že to malo nepriaznivý vplyv na niektorého z účastníkov plánu (§ 154 ods. 1 písm. a/ ZKR).

Ani prípadná zmena pomeru hlasov v niektorej skupine nie je dôvodom pre zamietnutie plánu, pretože v prípade nehlasovania za prijatie plánu v niektorej skupine, môže predkladateľ plánu žiadať súd, aby prijatie plánu nahradil svojim súhlasom podľa § 152 ZKR a podľa doterajších výsledkov, by sa tak aj stalo.

Napokon ani nesúhlas 29 bývalých zamestnancov neznamena, že plán je v podstatnom rozpore so spoločným záujmom veriteľov (§ 154 ods. 1 písm. d/ ZKR).

Naviac ZKR poskytuje ochranu aj tým účastníkom, ktorí hlasovali proti prijatiu plánu a to ustanovením § 157 ZKR.

Dôvody odvolania dlžníka vychádzajú z príslušných ustanovení ZKR, a preto je toto odvolanie dôvodné v celom rozsahu a k záverom v ňom uvedených v podstate ani odvolací súd nemá čo dodať.

Reštrukturalizácia je účinným opatrením na odvrátenie úpadku podnikateľského subjektu v krízovej ekonomickej situácii za súčasnej vyššej miery uspokojenia veriteľov, ako je tomu v prípade konkurzu a jej podstatou je zachovanie kontinuity výrobného procesu podnikateľského subjektu a dosiahnutie jeho ekonomickej stabilizácie cestou ozdravných opatrení, a to zákonom predpokladaným spôsobom. Konkurz je až posledným riešením úpadku a nastupuje až po vyčerpaní iných ekonomických a právnych opatrení, medzi ktoré patrí aj reštrukturalizácia.

Teda reštrukturalizácia (za splnenia všetkých zákonných podmienok) má prednosť pred konkurzom.

Nie nevýznamným faktorom v tomto prípade je zachovanie okolo 300 pracovných miest.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

Prílohu tohto uznesenia tvorí reštrukturalizačný plán potvrdený súdom. Plán je súčasťou súdneho spisu (§ 153 ods. 1, 2 ZKR).“

Právo na odmenu za vykonanú prácu podľa čl. 36 písm. a) ústavy neznamená absolútny zákaz znížiť odmenu zamestnanca, pokiaľ sa tak stane v súlade s ústavnými a zákonnými limitmi, ktoré sa na takýto postup vzťahujú (v konkrétnom prípade platia ustanovenia ZKR). K jeho porušeniu nemôže dôjsť postupom a rozhodnutím všeobecného súdu, ktorým tento uplatní svoju právomoc spôsobom, ktorý zákon umožňuje. O takýto postup išlo aj v danej veci v prípade krajského súdu, ktorý zákonom zverenú právomoc preskúmať rozhodnutie okresného súdu a rozhodnúť v danom prípade uplatnil spôsobom upraveným príslušným hmotnoprávnym a procesnoprávnym predpisom.

Ostatne, ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovatelia námietku porušenia označeného práva ani nespájali s princípmi spravodlivého procesu vyplývajúcimi z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Samotní sťažovatelia tak formuláciou sťažnostného petitu určili ústavnému súdu rozsah, v akom sa napadnutým uznesením krajského súdu má zaoberať. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa totiž vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov nemá ústavný súd dôvod spochybňovať.

Sťažovatelia v predloženej sťažnosti namietali iba porušenie svojho základného práva na odmenu za vykonanú prácu [čl. 36 písm. a) ústavy], ktorého sa mal dopustiť krajský súd svojím postupom a napadnutým uznesením, ktoré sťažovatelia považujú za vecne nesprávne rozhodnutie.

Základné právo na odmenu za vykonanú prácu podľa čl. 36 písm. a) ústavy je podľa názoru ústavného súdu právom hmotnej povahy.

Ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. III. ÚS 376/08, III. ÚS 224/09, II. ÚS 203/2010) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod právne normy.

Keďže ústavný súd vzhľadom na viazanosť sťažnostným petitom nemohol posúdiť v konaní o predloženej sťažnosti prípadné porušenie ktoréhokoľvek z ústavno-procesných princípov vyplývajúcich z čl. 46 až čl. 48 ústavy (sťažovatelia takéto posúdenie nenavrhli), sťažnosť, ktorou sťažovatelia namietali výlučne porušenie základného práva podľa čl. 36 písm. a) ústavy, bolo potrebné už len z tohto dôvodu odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd môže sťažnosť odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť aj vtedy, ak je zrejmé, že medzi namietaným postupom všeobecného súdu, v tomto prípade krajského súdu a označeným základným právom nie je žiadna súvislosť, ktorá by reálne vytvárala základ na záver o možnom porušení uvedených základných práv. Zo skutočností, ktoré sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, nevyplýva žiadna možnosť porušenia uvedeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Nedostatok priamej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 36 písm. a) ústavy a namietaným rozhodnutím krajského súdu podľa ústavného súdu možno vyvodiť z toho, že namietaným postupom a uznesením krajského

súdu priamo nebola dotknutá podstata práva sťažovateľov na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. V spojitosti s ochranou označeného práva sťažovateľov poukazuje ústavný súd na to, že takou ochranou nie je len ochrana poskytnutá podľa subjektívneho presvedčenia sťažovateľov. Aj spomenutý nedostatok príčinnej súvislosti viedol ústavný súd k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažnosť nespĺňala ani podmienky uvedené v ustanovení čl. 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde, pretože v mnohých prípadoch neboli ústavnému súdu doručené splnomocnenia pre advokáta u sťažovateľov označených ako sťažovatelia, v niektorých prípadoch boli síce pripojené splnomocnenia pre advokáta na konanie pred ústavným súdom, avšak bez toho, aby v nich bolo výslovne uvedené, že sa udeľujú na zastupovanie pred ústavným súdom. K sťažnosti bolo pripojené splnomocnenie pre advokáta vo veci sťažovateľa M. K., ktorý však nebol označený v sťažnosti ako sťažovateľ. V týchto prípadoch bol teda dôvod na odmietnutie sťažnosti aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Splnenie kvalifikovanej podmienky splnomocnenia sťažovateľa na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom boli preukázané a v súlade so zákonom iba u M. V. a V. K.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi označeným právom, ktorého porušenie sťažovatelia namietali, a napádaným uznesením krajského súdu, preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012

